

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 26 » 11 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНІКИ ГРАФІКИ

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма 2265/20

(підпис) (прізвище, ініціали)
«   » 2020

Київ – 2020

Розробник: Задніпряний Геннадій Трохимович, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Задніпряний Геннадій Трохимович, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 7 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Анастасія ВАРИВОНЧИК

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2020 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисциплін	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150			
Курс	4			
Семестр	7	8	-	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1	-	-
Обсяг кредитів	2	3	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	90	-	-
Аудиторні	56	60	-	-
Модульний контроль	4	6	-	-
Семестровий контроль	-	-	-	-
Самостійна робота	-	24	-	-
Форма семестрового контролю	-	залік	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Техніки графіки» є набуття знань з графічного мистецтва та розвиток професійних навичок в графічній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Техніки графіки» є ознайомлення з різновидами та теоретичними основами мистецтва графіки, практичне використання закономірностей палітри виразних засобів, прийомів та способів графічного відтворення художньої форми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову

(ФК)		специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 3	Особистісно-креативна: здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей; здатність до самокритики задля бажання досягти успіху.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.

3. Результати навчання за дисципліною

Знання:

- різновидів та теоретичних основ мистецтва графіки;
- закономірностей палітри виражальних засобів графіки;
- особливостей різних видів тиражних технік.

Практичні навички й уміння:

- уміння створювати композиції використовуючи закономірності палітри виражальних засобів графічного мистецтва;
- володіння різними прийомами та способами графічного відтворення художньо-графічної форми;
- опанування практичними навичками роботи різними графічними інструментами та матеріалами графіки.

Програмні результати навчання:

- уміння створювати композиції засобами графіки;
- уміння виконувати твори в різних техніках графіки;
- готовність до фахової діяльності в галузі графічного мистецтва;
- розумова активність, креативність у вирішенні нестандартних завдань;
- прагнення до особистісно-професійного успіху.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 5	Здатність здійснювати мистецьку та культурно-просвітницьку діяльність.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків

	образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 14	Готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність застосовувати набуті теоретичні та практичні знання і навички.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 16	Знання етичних, соціальних норм та прав людини, готовність до професійної діяльності у соціокультурному житті.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Монотипія							
Тема 1. Тематична композиція в техніці деотипії.	18			18			
Тема 2. Тематична композиція в техніці олійної монотипії.	18			18			
Тема 3. Тематична композиція в техніці акварельної монотипії.	20			20			
<i>Модульний контроль</i>	4						
Разом	60			56			
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>							
<i>Усього</i>	60			56			
Змістовий модуль II. Мішані техніки							
Тема 1. Тематична формальна композиція в техніці трафарету	28			20			8
Тема 2. Тематична композиція в техніці ліногравюри та монотипії	28			20			8
Тема 3. Тематична композиція в техніці колажу	28			20			8
<i>Модульний контроль</i>	6						
Разом	90			60			24
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>							
<i>Усього</i>	90			60			24

5. Програма навчальної дисципліни Змістовий модуль 1

ТЕМА 1. (18 год.) Тематична композиція в техніці деотипії

Виконати тематичну композицію («Земля і космос»). Композиція виконується на пластинах скла (оргскла, полістиролу) форматом А4 (А3), та папері А4 (А3). Матеріали, інструменти: друкарська фарба, олійні фарби, розчинник, олівець, стек, шпателі різної ширини (метал, картон, пластик, лінолеум), тампон, лінійка.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції (6 год.). На поверхню пластини нанести валиком рівномірний тонкий шар олійної чи друкарської фарби. Зверху накласти паперовий аркуш та ескіз попередньо підготовленої композиції і перетиснути рисунок (6 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

Рекомендована література:

Основна: [1], [4], [5]

Додаткова: [3], [4]

ТЕМА 2. (18 год.) Тематична композиція в техніці олійної монотипії

Виконати тематичну композицію («Осінь в Києві») в техніці олійної монотипії. Формат паперу А4 (А3). Матеріали та інструменти: скло, пластик або металева полірована пластина, друкарські та олійні фарби, розчинник, валик, різні шпателі, кювета для води, офортний верстат.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції (6 год.). Підкласти ескіз під скло. Нанести малюнок не густими олійними фарбами, зверху накласти папір і зробити відбиток (6 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

Рекомендована література:

Основна: [1], [3]

Додаткова: [2], [4].

ТЕМА 3. (20 год.) Тематична композиція в техніці акварельної монотипії

Виконати тематичну композицію («Русанівська Венеція») в техніці акватипії - акварельної монотипії. Виконати серію підготовчих вправ акварельної монотипії та оригінальну композицію (2 відбитки). Матеріали та інструменти: скло прозоре або прозорий полістирол, оргскло, набір акварельних фарб, пензель, господарське мило, папір А4-А3, вода, поролонова губка, електрофен.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції (6 год.). Виконати ряд підготовчих вправ для опанування техніки акварельної монотипії та вивчення властивостей паперу. Накласти прозоре скло на підготовлений ескіз. Виконати копію оригіналу на поверхні скла і відтиснути на вологий папір (6 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (4 год.).

Рекомендована література:

Основна: [1], [3], [4]

Додаткова: [3], [4].

Змістовий модуль 2.

ТЕМА 1. (20 год.) Тематична формальна композиція в техніці трафарету

Виконати тематичну формальну композицію («Техніка», «Лірика» за вибором) в техніці трафарету. Формат паперу А3. Матеріали та інструменти: скло, папір, ніж-різак, гуаш (друкарські та олійні фарби), розчинник, валик.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції. Виготовити елементи модульних трафаретів, та маскувальних елементів (7 год.). Виконати композицію використовуючи модульні трафарети та маскуючи елементи. Виконати коректуру зображення на формах і зробити декілька варіантів відбитків різної тональності і колориту (7 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

Рекомендована література:

Основна: [1], [3]

Додаткова: [2], [4].

ТЕМА 2. (20 год.) Тематична композиція в техніці ліногравюри та монотипії

Виконати тематичну композицію («Двоє») в техніці ліногравюри та монотипії. Формат паперу А4 (А3). Матеріали та інструменти: скло, пластик або металева полірована пластина, гуаш, друкарські та олійні фарби, розчинник, валик, лінолеум, стамески, офортний верстат.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції. Виконати елементи ліногравюри, та елементи монотипії (7 год.). Виконати композицію використовуючи ліногравюру та монотипію. Виконати коректуру зображення на формах і зробити декілька варіантів відбитків різної тональності і колориту (7 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

Рекомендована література:

Основна: [1], [3], [4]

Додаткова: [3], [4].

ТЕМА 3. (20 год.) Тематична композиція в техніці колажу

Виконати тематичну композицію («Святковий настрій») в техніці колажу. Формат паперу А3. Матеріали та інструменти: папір, підбірка тематичних оригіналів для вирізання елементів, ніж-різак, гуаш, акварель (друкарські та олійні фарби), розчинник, валик, полімерний клей типу «Дракон».

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції. Виготовити елементи колажу, та маскувальних елементів (7 год.). Виконати композицію використовуючи модульні, оригінальні та маскуючи елементи. (7 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [4]

Додаткова: [3], [4].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	28	28	30	30
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	-		3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	83	-	100
Максимальна кількість балів:		183			
Розрахунок коефіцієнта:		$183 : 100 = 1,83$			
Екзамен:		-			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Модуль 2

ТЕМА 1. (8 год.) Тематична формальна композиція в техніці графарету (5 б.)

Виконати серію пошукових композиційних ескізів. Підібрати цупкий папір для виготовлення графаретів.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [4]

Додаткова: [3], [4].

ТЕМА 2. (8 год.) Тематична композиція в техніці ліногравюри та монотипії (5 б.)

Виконати серію пошукових композиційних ескізів. Підібрати лінолеум, виконати ряд підготовчих вправ з гравірування.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [4]

Додаткова: [3], [4].

ТЕМА 3. (8 год.) Тематична композиція в техніці колажу (5 б.)

Виконати серію пошукових композиційних ескізів. Підібрати витратний тематичний матеріал для вирізання елементів композиції.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [4]

Додаткова: [3], [4].

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Повнота обсягу виконання – 2 б.;
2. Якість виконання – 2 б.;
3. Дотримання методичних та технологічних вимог – 1 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться у формі практичної роботи, яка має на меті перевірити практичні навички студентів виконувати завдання.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання	Кількість балів
Робота відповідає завданню, оригінальна за композицією, охайна. Можливі незначні похибки в моделюванні форми.	21-25
Робота відповідає завданню, відчувається творчий підхід до виконання, але є несуттєві недоліки в композиційних побудовах.	17-20
Достатній рівень виконання композиції, проте є суттєві композиційні недоліки, невдалий вибір графічних прийомів.	13-16
Робота частково відповідає завданню, невдалий вибір графічних прийомів, значні технічні помилки.	9-12
Низький рівень виконання роботи. Невизначеність композиції, відсутність цілісності мотиву, неохайність виконання.	5-8
Робота не відповідає завданню, робота неохайна, значні композиційні та технічні, технологічні помилки, не завершена.	1-4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У 8 семестрі навчальним планом семестровий контроль з навчальної дисципліни «Техніки графіки» передбачений у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом навчального року.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань

		(умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Техніки графіки»

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II					
Назва модуля	Монотипія			Мішані техніки					
Кількість балів за модуль	83			100					
Лекції, прак.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18	19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	11, 12, 13, 14	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24	25, 26, 27, 28	29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38	39, 40, 41, 42
Теми лекцій									
Відвідування лекцій									
Практична робота	Тематична композиція в техніці деотипії (10 балів за виконану роботу)	Тематична композиція в техніці олійної монотипії (10 балів за виконану роботу)	Тематична композиція в техніці акварельної монотипії (10 балів за виконану роботу)	Тематична формальна композиція в техніці трафарету (10 балів за виконану роботу)		Тематична композиція в техніці ліногравюри та монотипії (10 балів за виконану роботу)		Тематична композиція в техніці колажу (10 балів за виконану роботу)	
Відвідування практичних занять	9 балів	9 балів	10 балів	10 балів		10 балів		10 балів	
Самостійна робота	-	-	-	-	П.6.2 (5 балів)	-	П.6.2 (5 балів)	-	П.6.2 (5 балів)
Вик. МКР	25 балів			25 балів					
разом	183 бали (коефіцієнт успішності: $183 \div 100=1,83$)								

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Дагдьян К. Декоративная композиція / К. Дагдьян. - Ростов-на-Дону: «Феникс», 2008. – 314 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 2 примірників).
2. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – 192 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 62 примірників).
3. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва / В. П. Котляр. – К.: Кондор, 2006. – 200 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 40 примірників).
4. Ломоносова М. Т. Графіка и живопись / М. Т. Ломоносова. – М.: АСТ Астрель, 2003. – 204 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 1 примірника).
5. Хуліан Фернандо, Альбаррасин Хесус Рисунок для промышленных дизайнеров / Фернандо Хулиан, Хесус Альбаррасин. – М.: Арт-Родник, 2007. – 192 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 1 примірника).

Додаткові:

1. Лагутенко О. Нариси з історії української графіки ХХ століття / О. Лагутенко. К.: Грані-Т, 2007. – 168 с.
2. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка і основи графічного мистецтва: навч. посібник / О. Хмельовський, С. Костукевич. – Луцьк: вид-во ЛДПУ, 2003. – 160 с.
3. Шалаєв Г. П. Вчимося малювати / Г. П. Шалаєв. К.: Країна мрій, 2002. – 124 с.
4. Електронні ресурси:
Види графіки. Режим доступу:
<http://www.ukrreferat.com/index.php?refera=46461>
Техніки графіки. Режим доступу: <http://www.ex.ua/view/15817680>